

Latweeschu Awises.

52. gaddagahjums.

No. 44.

Dreschdeenâ, 31. Oktober (12. November).

1873.

Redakteera adreffe: Pastor Sakranowicz Lutteringen, pr. Frauenburg, Rurland.
Utsprekijija Beshorn L. (Rebber) grammatu bohde Jelgawâ.

Rahditajs: Wisjaunafahs sinnas. Daschadas sinnas. Par atgahdina-
fchanu. Lemsas tumelis. Atbitas. Studdinafchanas.

Wisjaunafahs sinnas.

Berline. Keisars Wilhelm fastlumis, tamdeht wiama wahrda firts Bismarks landagu atklahs.

Parise. Tautas meetneefu fapulze atkal sawas fehde-
fchanas usnehmusi un tuhliht pirmâ nehmuſi apspreeschanâ.
marschallu Wak-Mahonu, taggadeju republikas presidentu,
ſchai amata wehl us 5 jeb 10 gaddeem apstiprinaht. Kom-
missija eezelta, kurrâi par ſcho leetu buhs spreesht.

Jelgawâ. Sesideen tai 27. Oktober Jelgawneeki pa-
waddija us heidsamu duffu fawu wezzatu bumeisteru, Franz
von Zulkalmaglio, kas ſcho pilsehtu 38 gaddus ar stipru
rohtu un firdigu usihtibu irr waldijis. Behreeneku rinda
bij nenoredsama. jo wiss pilsehts no augstakeem fungeem
lihts pat masateem elementarſkohlakbehrneem ſchim 73 gad-
dus wezzam gohdawihram dewa heidsamu gohdu. Jaunais
bumeisters tapſchoht iswehlehts 15. Janwar 1874.

R. S—z.

Jelgawâ itg. nedelâ bij diwi leelas behres. 23. Okto-
ber tappa no augsteem un semmeem un ne-iskaitama lauschu
pukka us pehdigu duffu pawaddihts J. J. W. Steffen-
hagen drukkatawas kungs. Jelgawâs beedribas ar faweem
farrugeem dewa fawu gohda pawaddifchanu un warreja gau
flaidri redseht, ka ta mihtla firds, ko nelakis wiffâ fawâ
garrâ muhschâ rahdijis, arri tam bij eemantojusi neſkai-
mus zeenitajus un draugus, kas pee ſchliſchanohs lihts
noſtumma. To paschu wakkâr (23. Okt.) atkal nahwes
meegâ aismigga atkal ohtris ſringalwis, Jelgawâs pilsehta
pirmais birgermeisters J. Zulkalmaljo, kas wairahl kâ
30 gaddus Jelgawâs pilsehta waldischanu un apgahda-
fchanu sawas rohtas bij turrejis un kurrâi pilsehts pateizigi
pakkal luhko.

Kuldigas apgabhala ſkohlotaſi 22. Oktober noturrejuschi
fawu ſkohl. konferenzi, us to hijuschi kohpâ 20 ſkohlotaſi
un 4 mahzitaji.

Wissemme stipri par to fuhdsahs, ka pee mahzitaja
amata kandidateem truhfums ar ween leelahs paleek. Gan
heidsamajâs pahri gaddâs teologu flaitis Lehrpattâ irr at-
kal pakahpis us augschu, bet wehl aisees laiks, kamehr tee
tik tahlu buhs, ka warrehs mahzitaju amatâs eestahst.
Schim brihscham pa wiffu Wissemme tik effoht ween s
pats kandidats, kas wehl nau weeta un mahzitaju weetas
effoht wallâ 3 iggaun. Wissemme un 3 latw. Wissemme.
Ne zil ilgâ laika truhfums buhs jo mannam. Schinnis
laiks, fur mahzitaju darba laus tik leels, zellahs leeli
truhlumi, kad kahdai mahzitaja weetai tik laizimu truhft
fawa ispilditaja. S.

Daschadas sinnas.

No celschsemmehm.

Jelgawâ jau wesselus 15 gaddus gar to gudro un
spreesch, ka warretu pilsehtam eegahdâht labbu dserramu
uhdeni un gahsas gaismoschanas eerikti. Taggad nu
ſchihhs abbas leetas irr stipraki usnemas, jo kahds Peh-
terburgas inscheneeris Melville irr Jelgawâs pilsehtam
peedahwajis, ka wusch abbejas eeriktas gribb eetafihst
un pilsehtam tas nenahstchoht nezil dauds dahrgaki, kâ
taggadeja eelu gaismoschana un pumpuſwakteschana. Us
to jauno uhdens eerikti pilsehts lai dohdohht 50,000 rbl.
preeksch usbuhwes, par to tad pehz 30 gaddeem dabuhn
wiffu par fawu ihpaschumu, to gahsas eerikti pehz 50
gaddeem. Kâ dsirdam pilsehta nammu turretaji jau nah-
kosehâ laika kohpâ par to nospreedischoht, waj ſchihhs
peefohlischanas peenemt waj ne.

— 17. Oktober mirra 70 gaddu wezzumâ Jelgawâs
leelahs drukkatawas kungs un ihpaschneeks J. J. W.
Peters-Stepfenhagen. Tehwa weeta nu paleek
wiama dehts, kas jau preeksch kahda laika drukkatawas
darba wefchanâ bij eestahjis.

No Baldohnes. Schai Oktober mehnesi irr jau 5
gaddi, ka Baldohnes draudses jaunekli dseedafchanu us
balseem kohpj un nebij lihts ſchim nelahdu weefbas
wakkaru sawâ beedribâ pawaddijuschi.

Tai 29. Juli f. g. ſchee dseedataſi few tahdu wakkaru
isgahdaja. Ifkatris dseedataſis warreja weenu weefu,
tehwu waj mahiti, raddineeku jeb draugu eewest. Abjas
istabas bij ar pulku wijumeem puschkotâs, dseedataſis bij
tautistâs ſwehtku drehbâs tehpuschahs. Dseedataſis
un dseedataſi no pulkten 4. pehz pusdeenâs lihts pulk.
10. wakkarâ pee kreetna musika ar danzofchanu preeza-
jahs. Behz tam 4 runnas tappa noturretâs. Jaunekli
un jaunekles, kâ jau peeklahjahs, wiffadi ſmalſki uswed-
dahs, tâ ka teem winnu gohdigus preekus ikweens noweh-
leja. Bes 20 dseedatajahm un 22 dseedatajeem bij us ſcheem
dseed. gadda ſwehtkeem 43 weefi amahfuschi. Wakkara
maltiti beiguschi kohpâ Deewam pateizahs, un wiffieem
tautas draugeem laimi un wesselibu wehledami, dewahs
ifkatris lihgmis us mahjahm.

Tautas dseefmahm sawâ fassannâ glihti iskohptahm
gan jau daschu reis weztehwi, mahtes, laiminu kungi un
zittiweefi stundahm ſkohlâ bij mihti paklausijuschees. Schi
gadda konzertê, ko ſchee dseedataſi tai 22. Juli Baldoh-

nes awota weefu sahlê noturreja, tappa 6 garrigas un 20 laizigas dseefmas ar un bes musika pawaddifchanas dseedatas. Publika dseedatajeem par dseefmu jaukumu firdigi sawu labpatiffchanu parahdija. Arri musku pratteji, kas fchini gadda no pilfehtahm bahdê bij, kohra waddonim sawu atfihfchanu un pateizibu parahdija. — Wispahrigi abju kohru dseefmu mahflu eewehrojoh, irr ar preeku jaleezina, ka jauks eefahlums irr dseedafchanâ fchê panahfts. Zeen. laffitaji eewehrohs, zil weenprah-tiba un labba gribbeschana paspehj. Schee dseedataji irr 5. gaddas, no weena wihra wadditi, 92 fchetri balsigas dseefmas publikai dseedajufchi un dauds no tahm irr ar to leelako patiffchanu usnemas. Schi kohra wad-dons irr dseedafchanas waddifchanu labbi eeraddis un irr Leel-Gezawas draudsê diwi kohrus dibbinajis, tohs 8^{1/2} gaddus pastahwigi dseedafchanâ peeturredams. Latweefchi irr gan weetu weetas peerahdijufchi, ka dseedafchanu mihl, ja waddonu us tam tik netruhft.

No Baldohnes draudsê man tê wehl wiffas tautas preefchâ gohdam japeemim draudsê mahzitaja nelaila zeen. mahte, furra tai 23. Dezember 1872 pehz gruh-tas flimmibas, Deewa preefchâ aigahja. Winni, pirms ffohlotaji dseedafchanu masahl wehl kohpa, firdigi dseedafchanas garru pasflubbinaja. Gefwehtijamus behrus, furri tur diwreis gaddâ, pawaffari puifchi, ruddeni meitas, katreis 3 nedelas mahziba mahzitaja muischâ eet, ar leelu mihlestibu tohs dseedafchanâ mahzija. Nelaikenes laipnihgs, deewabihjihgs prahts bij arri wiffas draudsê mihlestibu mantojis, ka to behru deenâ gan jo gaischi redseja. Arri dseedataji ar 5 dseefminahm sawu mihlestibu behdigi, schehligi faflannigâs balsis, nelaikei behru deenâ apleezinaja.

Draudsê zeen. mahzitajs Pand lungs irr ihfts dseedafchanas mihletajs un arri prattejs. Râ dseedataji konzertes deenâ f. g. winna muischâ prohwi noturreja, tâ fahrtotâ fwehtku wihfê abbi ar baron Lieven seefkungu dseedatajus us sahli waddija. Basnizas wihri billetes isdallija. Laizinsch tai deenâ bij furmainsch un leetainsch. Us dseedafchanas weetu eijoh gais norimma un mihla faulite lihds walfaram spihdeja. Labs pulzinsch weefu, arri daschi no tahkafas weetas, scho fwehtku deenu bij apgohdajufchi. Genahkuma atkliffums no konzertes nahk pagasta ffohla par labbu. Genahkums irr 53 rubl. — Bahri wahrdinus wehl gribbu peeminneht, to ffohla runnâs isteiza: Altahdinaja weefus, ka preefch 7 gaddeem, fur schis jauks ffohlas nams taggad stahwoht, effoh ne-auglihgs druwas stuhritis bijis, un nu eefohpta ffohlas druwa, fur Deewa wahrda mahzibu un laizigas sinnatnibas firdis un galwâs fehjoht; tapehz lai wezzaki ne-aiffawejoht jaunibai tahs fehklinas likt fanemt. Wehl atrohnotees tahdi wezzaki, kas labprah behrus negribboht likt ffohloht, wehl prafoht, to tad ffohla leeti derr? Waj nau jabrihnahs par tahdu praiffchanu? Kurri tâ wehl runna, tee sawus behrus nemihle. Ffohla ne tik ween prahtu smalzina un firdi us labbu mihftina, bet ta darroht behrus jo fchaklus, ismannigus pee wisseem darbeem. Zitti wezzaki tik kat-

fismu un bihbeles stahstu mahzibas, zitti atkal tik raffifchanas un rehkinafchanas mahzibas zeeni par wajadstgahm, bet basnizas stahstu, tehwsenmes un Kreewusenmes stahstu, pasaules stahstu, geografijas, dabbas sinnatnibu, sihmeschanas, dseedafchanas, Wahzu un Kreewu wallodas mahzibas par neekeem fauz.

Waj tad tahdas aplamas schehlofchanahs ne-apklusfihis, jo leelaka datta wezzaku schihis wispahrigas mahzibas mihl! u. t. pr.

No Baldohnes dseedatajeem eefsch pagahjufcheem 5 gaddeem irr 8 reises teateris isrihlohts. Publika arri fchim eefahlumam irr sawu labpatiffchanu rahdijufi.

Noschelojams, ka Baldohnes dseedataji, furri gandrifs wiffas wihreeschu un jauktu kohru dseefmas us wispahrigem Latweefchu dseed. fwehtkeem Rihgâ bij gruntigi mahzijufchees, tomehr sawas ihpafchas dseefmas nedabuja dseefmu karrâ publikai preefchâ likt.

Regaidohht bij tai 29. Zuhni pusdeenâ sinna nahkusi, ka wajagohht nohtigi us mahjahm braukt, kes arri tuhlin notifka, ne dampf laiwa pee Rihgas, ne pretti brauzeji behri warreja ilgati pee Kellawas us dseedatajeem gaidiht. Nahkofchus fwehtkus wehlahs schee jaunekli peedfihwoht un tad warbuht lihds beigahm tohs noswehtih.

Kahds tuwumâ dsihwodams Widsemneeks.

Pee Ruldigas jauna tilta tee 25 pehdas augtee 8 pihlari nu irr gan scho rudden gattami dabuti, bet wehl nahkofcham gaddam irr lohti leels darba gabbals, jo tilta augstums no taggadeja pihlaru wirfus, ka dsirdam, wehl dabuhs zeltees zaur tahm welwehm un pildijumeem par kahdahm 20 pehdahm. Tad nu kraftmallê buhs wehl leeli semmes willefchanas darbi ja-isdarra, lai tilta warr weegli ustikt un notikt.

Balt. wehtneffi Nr. 42. kahda atwehrtâ wehstule uswedina Behrsumuifchas ffohlas pagastu wezzakohs dsihtees pakkat tai preefchfihmei, to Wez-Beebaldseefchi Widsemme dewufchi trejjadas ffohlas preefch few eegahdadami un usturredami prohti: pagasta fl., draudsê fl. un augstaku ffohlu. Wehstules fuhitajis issakka sawas dohmas, ka Behrsumuifchas ffohla warretu schahdas trejjadas ffohlas weegli eerikteht un arri tahs lohnes preefch teem tad 3 ffohlojajeem (200 r., 500 r. un 800 r.) pafneegt. Waj minnetee pag. wezzakee ar fcheem padohmeem buhs weenis prahtis, to dsirdefim turpmahl.

Rihgâ, 16. Oktober koleera flimneeku flaits bij wehl pa wiffu pilfehtu kohpâ 14.

Behterburga. Kahds musikffohlotajs un kappelmeisters wahrda R. Müller Behterburgâ irr eeriktejis musikmahzibu preefch tahdeem jaunekteem, kam pehz jaunem rekrufchu likkumeem buhs jastahj deenestâ un kas gribb sawus gaddus tad musikantôs nodeeneht.

— Par nahkofchu rekrufchu dohfchanu (1874. g.) kahda Behterb. awise fakkahs dsirdejusi, ka walstsrachte ta leeta jau effohht preefchâ likta, buhschoht nemt 6 no tuhlfiofcha un kâ dsirdohht, tad wiffos tais walsts apgabalds, fur lohfeschana irr eewesta, buhschoht nemt pee lohfeschanas tohs, kas 20 un 21 gaddus wezzi. To istrufkumu warreschoht peepilidht Nowemberi pehz jauncem

liffumeem, ja tif ween lihds tam laifam ar wiffu preefch-darbu buhſchoht jau gattawi. Bet arri deht tahs nahk-fſchas rekrufchu dohſchanaſ Janwari 1874 luhdsam wehl nogaidiht flaidrakas ſinaſ, kaſ tif lihds kã Behterburgã taps iſdohtas, nahks arri tuhdaſ Latw. awiſes.

Behterburga. Tahs lohnes no daſcheem wiſaugſta-kõs Kreewu amatõs ſtahwedameem kungeem bij, kã „Birſch. aw.“ rakſta, wehl aiſpehna gaddã ſchahdaſ: Waſſſkantzleris (firſts Gortſchakowſ) dabuja lohne 40,000 rubl., Kaukaſijas pahrwaldneeks 27,238 rubl., eekſchleetu miniſters 25,480 r., ſinanzminiſters 18,640 r., ſkohlun- un juſtiz-miniſteri iſkatriſ pa 17,640 r., jubras miniſterijas weddejs 14,226 r., farra- un jeſtu buhwju miniſteri iſkatriſ pa 12,000 r., domehnu miniſters 11,760 r., waſſſkontroleers un ſinodes wirſprokureeriſ katriſ pa 11,662 r.

— Tahs aplohneſchanaſ ſummas, ko ſinanzminiſterija maſſaja teem, kaſ wiltigas naudas taifitajus uſrah-dija, gaddu no gadda paleeſ maſaſas un warr pee tam wehroht, ka tohdu noſeedsneeku ſkaiſs eet maſumã. 1867. g. iſmaſſaja 90,529 r., 1868. g. 67,747 r., 1869. g. 40,886 r., 1870. g. 33,658 r. Bet pee ſchihm ſum-mahm warr nojehgt, zif leeliſkam tahs blehdibas irr dſih-tas, kurrãhm pehdas dſenn.

— 2 Bruhſchu inſcheneeri no generata Todlebena pawadditi irr nobraukufchi Kertſchas zeetokſna darbus Krimã iſluhkoht. Generalis Todlebenſ irr warbuht taſ wiſſuſſakais prattejs pee zeetokſchnu buhwem; tapeh; tad arri Wahzu waſſſe, kaſ taggad buhwe ſtipras weetas uſ Wahzu-Franſſchu rohbeſcheem, gribb eewehroht, kaſ Kreewijã no jauna peegudrohts klat. Kreewu wal-diſchana bij uſ tam atklaufchãnu dewuſi. Wahzu inſcheneeri bijuſchi pilni flawas par wiſſu, ko tur Kertſchã redſejuſchi un apbrihnojufchi, ihpaſchi to lehtumu, kã Todleben generalis wiſſus tohs warrenus darbus tur par 10 milio-neem rubl. ſpehjis iweſt.

Behterburga. Stipri jau runna no wiſſeem teem augſteem wal dineekeem un kungeem, kaſ Janwari nahk-fchoht uſ Behterburgu uſ muhſu wiſſuſcheligã Keifara augſtaſ meitaſ kaſſahm.

Uſ **Ladogas** eſera miglaſ laikã diwi kuggi ſaduhruſchees kophã un weens no teem dabujis leelu beſeenu ſahnõs, tã ka nogrim miſ un lihds ar winu kaſhdi 70 zilweki uh-deni gallu atradduſchi. Lihki wehl nau iſſweiſjoti.

Tulas gubernã weenã aprinki nodohmahts zelt meitenu ſkohlun, kur audſinaſ kreetmaſ iſtabas meitaſ; un lai warretu wezzakus wairahl uſ meitenu ſuhtifchãnu pee-dabuht, gribb apſohliht, katrai kad buhs iſſkohlota un prezzeſees, doht pa 50 rubl. puhra naudaſ.

No **Samaras** gubernas agratõs gaddõs iſwedda pa 6 milioni puhru to wiſſu labbãko kweeſchu un taggad tur laudihm pehdigais truhkums. Zaur ko ſchis pohſſe tur tã eewiſzees, par to pahrrunna Maſtawas awiſe un iſrahda, ka ne ween tee pahri ne-augligi gaddi pee tam wainigi, bet wehl dauds zittaſ leetas: ſtipra dſerſchana, maſſa-

prahtiga ſemkophſchana, kaſ tif ſemmi iſſuh; zittaſ peknaſ ſemneeki tur nekahdas nepaſihſt, ka tif laukus ſtrahdaht un braukt peknaſ; no gaddu gaddeem nebuht nau uſ to eeriktes zeltaſ, ka warr dauds maſ truhkumu pahrwarreht. Wiſſe taſ nu irr ſanahjis kophã; dahwa-nas gan brihſchãm ſpehs palihdſeht, bet ihſta uſpalihdſiba tif tad nahks, kad tur wiſſa dſihwe ſahks greettees wairahl uſ gairmas puſſi.

Daſchas Kreewu awiſes ſtipri ween uſ to ſlubbina, ka buhs ſteigtees buhweht to dauds jau pahrrunnato Siberijas dſelſjeſtu; zaur ſcho jeſtu Kreewu ſemme tad buhs reiſ atſneegufi ſawu paſchu dſelſaju Urala kalnõs un newaijadſehs wairas dſelſu waijadſibas iſ zitturenes nemt. Un kad wehl ſcho jeſtu wilktu druſzin uſ ſeemel puſſi, no Katrinburgas uſ Permu, Wjãktu un Nibinſku (pee Wolgas uppes), tad taſ buhtu wiſſai andelei uſ Behterburgu ihſti pa rohkaſ, buhwe tur iſnahktu dauds lehtaſt un ſeemela apgabbaleem buhtu taſ labbums, ka ne-augligi gaddi neſpehtu tur tã iſpohſtiht.

— Kreewu ſemmes induſtrijas un andeles beedriba Behterburgã ruhpejãhs par to, ka warretu eewest boh-millas andeli taifni ar Ameriku beſ kaſdeem ſtarpineekeem, tã tad wiſſa ta pekna, kaſ taggad paleeſ ſweſcheem kaufmanneem un fuggeem, nahktu paſchu ſemmel par labbu. Leelais bohwillas andeles pilſſehſts Amerikã irr Ku-Orlins; kad tur nu buhtu weens, kaſ wiſſu ſaderr preefch Kreewu kaufmanneem, iſdohd naudas grahmatas un leel paſſaht kuggõs, tad leeta buhtu weegli iſdarrama. Gribb tad uſ to dohmaht.

Deenwiddus Kreewijã, ihpaſchi Krimã irr ſcho-gad lohti maſ ſeena. Weens kungs Kerſonã, kam ſeena papilnam, irr uſnehmiſ ſtipru ſeena andeli dſiht, wiſſch leel ar maſſinehm to ſeenu ſablihwieht zeeti rullifchõs no 5 publi ſwarra, katrai irr dſelſſihpaſ apfãhrt un tã tad to ſuhta pa dſelſjeſtu prohjam uſ Krimu, kur labbi tohp aiſmaſſahts.

Kreewu waſſſe iſg. gaddã bijuſchi pawiffam 190,238 zilweki, kaſ no krohna penſijãſ dabujuſchi kophã gan-drihſ pilnus 20 milionus rublu. Leela puſſe no teem peederr katta wihreem, augſteem un ſemmeem.

No ahrſemehm.

Sakſchu ſemmes kehniſch Johãns 17. Oktober rihta agrumã nahwes meegã aiſmidſis. Wiſſch bij dſim-miſ 1801. un waldija no 1854. gaddã. Pehr wiſſch wehl ſawas ſelta kaſſas ſwinneja. Swehtã kriſtibã wiſſch bij dabujis 14 wahrduſ, prohti: Johãnn, Nepomuk, Maria, Joſef, Anton, Kaver, Winzenz, Lui de Gronzaga, Franz de Paula, Staniflaus, Bern-hard, Paul, Feliks, Damafus. Tif pat dauds wahrdu irr arri wiſſa dehlam Albertam, kaſ nu nahk lehwa weetã.

Wahzu wal-diſchana noſpreeduſi Franſſchu Beſſohr zeetokſnim eepretti zelt jaunu wahzu zeetokſni pee Miſl-hauſas un jau nahkofchu pawaffar darbu uſnemõs.

Posenes kattoleu erzbisclaps, kam teefa par walstis liffumu pirmo pahrlahpfechanu nospreedusi 200 dahlderu strahpes, sinnamš scho strahpi nemaksa un teefa tapehž apfihlajusi un isuhtrupehs winna sirgus un rattas.

Prufschu ministerija gaida drufzin pahrgrohsfichanas, jo ministeru wezzalais Noons atlahpfees un tad Bismarks usnemfchotees atkal arri Prufschu ministerijai buht par wezzalo. Bes tam wiasch wehl preelch wiffas Wahzsemmes weddihs walstis kanzlera amatu.

— **Stary Dahnu** semmi un Prufschu tahs rohbeschu lihniyas wehl ar weenu stahw ne-iswilktas; dsird, ka Wihnes fabraufschana arri ta leeta effoht norunnata, ka warretu to wezzu wezzo strihdes leetu isbeigt, lai nestahw ta jehla weetina ilgaki walka.

Ta masa fakihwe stary **Austriju** un **Turkiju**, ka redams, taps drihs wiffa meerā gan islihdsinata, jo Turks reds, ka Austrija ar Kreemu walsti un Wahzsemmi stahw draudisba un tur tad irr gudraki buht pretti pasemigam; arri Franzija un Englante, kas ar weenu mehdsa mestees pa Turkam, zeefch ittin kluffu un nedohd wis padohmu prettotees.

Franzija. Ta leeta, kapehž ta kehniina zelschana drihs eet us preelch, drihs atkal atpaktat, nahk no tam, ka patti tautas fapulze, kas to zelschana gribb isdarriht, irr partijas fahfkehlfuses un ranga weeni no ohtreem kahdus balsus us sawu pussi dabuht. Republikaneefchi flaitoht sawus balsus pee 313, kehniineeki arri lihds 300, starpa wehl paleel kahds 100 balsu un us teem nu katra partija turr jakti, kurrā isdohfees tohs peedabuht, tai paliks wirsrohka.

— **No Numal** herzoga, ka bahrga karra teefas presidenta, kas spreesch par Basehn marschallu, nostahsta scho notiffumu is jaunibas. 1832. gadda herzogs toreis wehl behrns buhdams pee Drianon pilis eefrittis kahda dihki un bijis jau appalsch uhdens. Weens ferschant to pamannijis peefstehjis flahnt un iswilktis behrnu is uhdens. Behrns luhdsis, lai neweenam to nefakka, tik praffijis pehž ferschanta wahrda. „Mans wahrds irr Basehns“ bij ta atbilda. Ferschant usdeeneja par marschallu un stahw taggad sem karra teefas un par winnu spreesch Numale herzogs. Slikhons luhko arri pehž glahbeja.

No Englantes raksta par weenu leelu dabbas notiffumu. Jhru aprinki Galwaja effoht leels pa-augsti gullofch purwis; dumbrajs irr ar sahli pahraudsis un fuhm un wellenu dambi lihds schim turreja wiffu to purwu kalna, leiya gull Dummor pilsehts. Taggad nu irr tas seenas dambis weena weetā truhzis un bruhna purra wirza gahsahs lehni us leiju, apsegdama laukus un plawas jau taggad us 6 pehdi dsikuma; 3 muischeles jau irr aprihtas un leels semmes plekkis par purwu pahwehrtihts; taggad nu irr wirzai padohis zelsch weena appē eelshā, bet pohits paleel tomehr leels. Paschā purwa widdū sahles palags lihsttoht ar weenu dsikahk us eelshu un weetu weetahm rohdoees plihsumi un grimst wifs us eelshu. Aisees labs laiks, kamehr augonu apmeerinahs.

— **Englantes** karra spehks nu jau irr nogahjis us tahm Afrikas semmehm fur to karroschānu pret Aschanti

paganu walsti gribb usnemt. Wiffupirms gribb eet pret Romassi pilsehtu, bet pirms tai peeteel, irr wiffi zelli turp jataisa. Taggad tur irr patš leetus laiks; ta wihra augsta sahle apfeds wiffu to purwu appalschā, bet zaur leetu zellahs ka no smirdoftra neweffeligi twaiki, ta ka ne-eeraddufchee wiffi sahll flimmoht. Schihš flimmibas irr turrenes paganeem tas leelakais palihgs. Kaufchanahs wehl nau gaddijuschahs, bet Englante jau nedohfees meerā, pirms buhs wiffu to apgabbalu pasemminajusi un skaidribai zellus atwehrusi.

Us **Wihnes** istahdes irr ar pirmo medali pagohdinahts Amerikas klaweeru fabrikis „Mason un Hamlin“ Bostonā par saweem lohti isflaweteem harmonijeem. Tur Bostonas fabrikis strahdajoht ar 400 zilwekeem kahdas 50 sortes no wiffadeem harmonijeem sagattawodams, sahloht no 1. registra lihds 30. Kad luhkojoht us to smallu darbu un tahlu atwehreshānu, tad tirgus arri ne-effoht wiffai dahrgs, masakee effoht par 80. rbt. un tā einoht lihds 1000 rbt. Scha instrumenta tohne effoht tik mihliga, ka jaukaku newarroht wehletees.

Ollantē daschi par daudis firdigi kattoleu preesteri nemmoht daschdaschadas leetas palihgā, ka warr kattoelus eededsinahnt, lai lihds pehdigam stahw pa pahwestam. Daschās weetās tohpoht andele dsihnta ar garfuhku falmeem, no kurreem eestahstoht, ka pahwestis, tas nabaga wihrs, ko Italiya ka pehdigo zeetumneeku eeflohdsijusti, us scheem falmeem gullejis. Tahdus fwehtus falmus pahrdohdoht par dahrgu naudū, weens falmissh effoht ar ohrti aismalkahts.

Spanijas waldbiba nu buhschoht drihs sadabujusti 50 tuhstiofchu jaunu karra wihru un tad zerre, ar prettineefkeem ihfā laikā gallā kluht, bet tā jau zerre ilgu laiku. Turklahnt dsird, ka wezzais Serranos turroht wiffadas kluffas fapulzes, fur gan pa Isabelles dehlinam sahnt eet. Nomohzahs zilwezini schā un tā un reds, ka wezzu waldbibu warr daudis weeglaki sagahst, ne ka jaunu atkal spehklā eezelt.

— **Tas breesmigais** preesteris un Karlistu karra wirsneeks Santa Kruz, par kuru galwu waldischana irr isfohljusi labbu naudas summu, irr prohwejis muht us Ameriku, bet tik ko tur bij mallā nahzis un wahrds tappa sinnamš, tē arri Amerikaneefchi, kas zaur awisehm no winna breesmas darbeem bij dsirdejuschī, fahkuschī tam křišt wirsū, tā ka wihrs tik ko dabujis atkal fuggi eesprukt un brauka nu atkal pa uhdeneem, bihdamees, fur mallā eet. Grehka darbi nepaleel nepemeekleti.

Par atgahdinashānu.

Kurssemes aprinku teefas fuhdsahs, ka is deeneft lauschu dsihwes nahloht daudis fuhdsibas preelshā, kas zellahs weenigi tik no tam, ka tahs liffumōs noteiktas usfazzischanas waj ne maf netohp isdarritas, waj nepeeflahjigā laikā. Lai tahdas fuhdsibas taptu masinatās, derrehs, kad tē atgahdinam tohs liffumus, kas schinni leetā stahw spehklā.

1) § 161 Kursemes semneku liffumu grahamatâ flann ta: Kad tee, kas faderrefufchees, weens ohtram nebuhtu pee laika uffazzijufchees, tad tohp pehz nospreesta deenesta laika tas kontraktis usuhlohts tik labbi kâ atjau-nohts uf tik pat ilgu laiku, kâ papreefchu bij eezelts, bet tatschu, ja ta pirma faderrefchana buhtu uf wairahf gaddeem nolikta, tad newarr to tahlakî kâ wehl uf weenu gaddu pahrskept. Tai uffazzifchanai waj no weena waj ohtra janoteef, a) pee gadda deenesta trihs mehnefchus preefch gadda beigahm un b) pee mehnefcha deenesta 2 nedelas preefch pabeigta mehnefcha, ja pafchâ kontrakti nau tadeht jittadi nospreesta.

Tapehz tad wiffas uffazzifchanas lihumu deenas tik tad warr par pilnigahm tapt eefazzitas, kad tahs wehl notikka 3 mehnefchi preefch gadda beigahm.

2) § 150 flann: Tahdeem ween ta brihwestiba pa deenesta laudihm faderretees, kas fawâ walkâ dshwo, tapehz behneem, kas appafsch tehwa rohkas stahw, wajjaga tehwa atlaufchanas, behrna fahrtas laudihm fehri-münderu atlaufchamu, laulatahm feewahm wihra wehle-fchanas.

3) § 162 flann: Ne weenam, kas deenesta stahw, nau brihw preefch norunnata laika no fawa lunga atstah, ja pats lunga waj fainneeks ar to nau meerâ. Ja gaddahs, ka deenestsbehns dohma wainu atraddis, ka tam ja-atstahj, tad tas newarr jittadi notikt, ka zaur fuhdrefchamu preefch teefas un pehz teefas spreeschanas.

Temsas tunnelsis.

Jau wezzi laiki usrahda dauds ihpafchi warrenu darbu, ko zilweku rohkas pasrahdaufchâs un kas wehl lihds fchim tohp faukti par wezzu laiku septineem brihnumeem. Bet jaunaki laiki dauds wairahf fchahdu flunfts un milsu darbu usrahda, un fchee pa leelatai dalkai irr isgudrohti un isdarriti, ne tik ween tamdeht lai zilweki pabrihnahs, bet lai daudseem labbums no teem atlektu.

Weens tahds jo eewehrojams milsu darbs irr arri Temses uppes tunnels Londonê, kuru preefch 30 gaddeem pabeidsa un preefch bruhkes atdewa. Londones milsu pilsehts irr buhwehts uf leelahs Temses uppes krasteem; kad nu laudihm wajjadfibas drihs weenâ un ohtrâ puffed, tad sinams leeli tilti buhweti pahruppi, bet ar fcheem ween wehl deefgan nepeetikka zaur to, ka arri fuggi par fcho uppi uf augfchu dohdahs un irr pee tilteem zauri laifchami, zaur ko laudis atkal dauds tohp aiflaweti. Schi gadda fimtena eefahlumâ bij eedohmajufchees zekku appafsch dflakhs un plattahs Temses uppes taifihf. Weseij lunga pirmahs fchahdu gruhthu darbu usnehmahs un to jau labbi bij uf preefchu paweddis, lihds tomehr beidsiht nepahrspehjamu gruhthibu deht wajjadseja darbu 1809. gaddâ atstah nepabeigtu. Schis padohms nu bij weenreis usnemts un daudsi zerreja, ka arri buhfschoht isdarrams. 1823. gaddâ no jauna fchi leeta tappa apspreesta. Rahds frantschu inscheneeris Brunels bij atraddis labbaku padohmu, kâ fchis darbs buhtu isdar-rams. Winfch liffa 12 leelas kastes bes dibbeneem

taifihf, kahdas arri pee buhwefchanas bruhke, kad uh-deni jastrahda, kur tee tad tohp nogremdeli un uhdens ispumpehts, ka eefch teem warr faufumâ strahdaht. Schohs rahmus winfch zehla stahwu un falikka weenu ohtram blakkam, tad eedallija katru zaur widdus feenahm trijas dalkâs, kâ ka pawiffam 36 dalkas bija, kurras kâ durwis preefch tikpat dauds gangeem derreja. Katra tahda dalka bij preefch weena strahdneeka aprehinata, ais mugguras bij walkâ, bet preefchâ bij ar dauds wak-lejahm dehlehms aifsegtas. Wiffus schohs rahmus kohpâ nofaufa par fchilti. Scho nu nolikta tai weetâ, kur semme bij isrohkama. Strahdneeks atnehma weenu no fchahm dehlehms un israkta tanni weetâ to semmi, kâ ka dehli atkal fchâi israkta dohbumâ warreja eelikt, un aifstutekt, un darrija kâ ar wiffahm, lihds beidsiht, kad wiffas dehles bij gabbalu uf preefchu tikufchâs, arri pafchu to rahmi pee dehlehms ar diwi fkruhwahm augfchâ un appafschâ pastuhma. Tahdâ wihfê darrija ar wiffaem rahmeem. Kameht weens strahdneeku pulks semmi no preefchâs atrakta, ohtris tuhliht no pakkatas to dohbumu ismuhreja; ta fchilte faturreja to semmi tik ilgi, lihds welwe gattawa bija.

Pee ta muhra tahs fkruhwas atspeedahs, zaur kur-rahm ta fchilte uf preefchu tappa stumta. Schahdâ wihfê tik ween bij eefpehjamâ darbu uf preefchu weft.

Tikkai weena weeta bij atrasta, kurrâ fchahdu tunneli par Temses appafschu warreja pataifihf. Temse fchâi weetâ bij 1200 pehdas platta. 1824. gaddâ fadewahs afzijas beedriba, kas wajjadfigo naudu fagahdaja un nahkofchâ gaddâ darbu eefahka.

Papreefch usmuhreja zilinderi weenâ puffed 150 pehdas no krafa mallas. Schis bija 42 pehdas augfts, 3 pehdas bees un 50 pehdas zaurmehrâ. Wirs fcha liffa leelu maschini no 30 firgu spehkeem, kas semmi un uhdeni no appafchâs uswilka. Pamasahm maschini 65 pehdas dfliki semme eelaida. Pezh tam Brunels wehl ohtru zilinderi liffa muhrecht no pirmaja dibbena fahf-dams, bet fcho tikkai 25 pehdas zaurmehrâ un 80 pehdas dflikumâ. Tunnels nu eefahlahs no pirma zilindera 62 pehdas appafsch semmes. Wiina plattums irr 38 un augstumâ 22¹/₂ pehdas lihds ar muhra beesumu. Wiina zaurmehrâ pastahweja is 2 eegarreni appateem welweteem gangeem, kurri katrs 15 pehdas augsti un tannis atrohnahs ruhnihgâs zefsch preefch brauzejeem un kahjeneekeem. Abbi blakkus gangi irr is pa gabbalam zaur welweteem zaurumeem faweenoti, kâ ka no weena eefch ohtra warr tikt, fchinis zaurumâs stahw gahfes lampas uf dselles pihlareem, kas uf abbahm puffedem gaismu dohd. No jauna gadda 1826 ihfti eefahlahs leelais darbs. Papreefch bij jarohf zeetâ mahla lihds pehzahf uf smilki nahza, tad atkal zeetâ semme. Darbs gan pamasam tomehr mannamî uf preefchu nahza, is deenas par 2 pehdi.

Pee ismuhrefchanas uf katru pehdu garrumâ wajjadseja 5500 steeketus. 30. Juni bij jau tunnels lihds uppes kraftam ismuhrehts, un jau Septemberi bij 260 pehdas

gattawas. Merz 1827 jau 470 pehdas, jeb gandrīf trefcha daska no wiffa garruma.

Jebfchu gan īf ūf 100 pehdahm 3. pehdas ūf leiju gabja, tad tomehr, kad uppes widdum tuwojahs, weenā weetā tiffai 10 pehdas beesā semmes fahrta atliffa stary uppes dibbena un welwes. Lihds fchim bij wifs it labbi isdeweēs, jebfchu gan kamekli un breesmas wairojahs; jo tuwaku uppes widdum nahza. Uhdens no tuhktosch masahm fchirbinahm, fo ar azzihm nebuht newarreja eerandsiht, speedahs zauri ūf strahdneekem, un dauds weetas tā zaur dubteem waijadseja zauri raktees. Tomehr Brunels pats ne wis weenu paschu reis, bet dauds reisas demahs tais wis leelafās breesmas. Lai warretu uppes dibbenu jo kreetni ismekleht, wisch ar sawadu eerikti uppes dibbenā nolaidahs. Dauds weetas wisch arri atradda tahs mainas, kadeht uhdens ūf appafschu zauri welkajs un schahdas weetas kurwjus un maisus ar mahleem pilditus uppe nogremdeja un zaurumus aishahs.

Weenreis wisch tihfchi uppes dibbinā pametta kahdus eerohschus, tā fchippelēs un ahmuru, un kad kahdas deenas wehlahf strahdneeki dubtus israfka, tad arri usgahja fchohs eerohschus, kas 18 pehdas no uppes lihds ganga dibbenam bij zaur speeduschees.

Ta bij breesmiga apleezinaschana, zeef walliffa wirfus semmes fahrta bij. Bet ir tad tomehr ne-apnikkufchi ūf preefschu strahdaja; weenreis newirkohht ar uhdens pluhfchanu kahdi leeli kuggi par Temses straumi ūf augfchu brauzā un par nelaimi enkurus ismetta teescham tai weetā, kur appafschā pee tunnela strahdaja. Prohtams, ka zaur tam uhdens til breesnigi fahka tunneli eefschā gahsteēs, ka maschine wairs nespehja to ispumpahht. Wifs spehke bij melti, strahdneeki isglabhahs, bet tunnelis peegahsahs eefsch 15 minutehm ar uhdeni un dubteem. Tas notikka 18. Mai 1827. Bet Brunels pastahwiba wehl netappa lausta. Wisch atkal nolaidahs uppes dibbenā un atradda, ka uhdens bij israhwis zaurumu tā trekteri tunnela gallā. Arri ar preeku wisch redseja, ka muhris un winna schilte ne buht nebija apflahdeta un wifs tā stahweja, tā strahdneeki to bij affahjuschi. Bes kaweschahahs atkal pee darba demahs un 60,000 kurwjus ar mahleem pilditus tai zaurumā uppes dibbenā nogremdeja; zaur fo schis atkal bija aishahstis. Ar wairahf maschinehm nu nehmahs atkal tunneli ispumpahht un tihriht, tā ka jau 21. Juni darbs ūf tahlaku ralkschanu warreja tapt usnemts. Bet tahlahf strahdajohht no jauna ūf zittadahm gruhtibahm nahza. Wehl fklaidrā atminā bij pirmajahs breesmas, strahdneeki zaur tam tiffa weenurehr isbeedeti. Weens trohkfnis pehz ohtra zehlahs, ir pat galjes pildija tunneli un ar uhdeni brihnischkigā wihse faweenojuschahs aisdeggahs un dohhumu ar leefmahm pildija. Gais zaur to tā famaitajahs, ka wisstiprakee zilweki to nespehja panest un nogihbuschi tappa iswillti.

Ar schahdahm breesmahm kaudameēs tomehr lihds 12. Janwarim 1828. wehl 52 pehdas ūf preefschu bij tikkufchi, bet fchini deenā no jauna uhdens zaur schilte gahsahs un wiffu tunneli eefsch 10 minutehm peepildija.

Arri notikka stipra gaisa straume, kas wiffas uggunīs isdsehja, tā ka fefchi strahdneeki, tumfibas deht newarredami deefgan ahtri ūf preefschu tift, tunneli noslibka.

Brunels dehts kahdu gabbalu pa tumfu tauffidams tappa no uhdens straumes fagrabhstis un laimigi zaur isejiamu zaurumu isgruhstis. Schoreis bij uhdens eelauseēs 600 pehdas no ee-eijamas weetas zaur 25 pehdas beesu semmes fahrta. 700 pehdas bij wehl isbuhwejamas. Scho wainu atkal pehz pirmahs wihses faglahba, tunnelis tiffa ispumpahstis un welwe atkal atraddahs neapflahdeta.

Gan wiffi it no teefas wehlejahs to brihnuma buhwi gattawu redseht, wehl reisi kameklis zekā stahjahs, jo peetrukla naudas to darbu pabeigt. Septini gaddi wehl aishahja, lihds kamehrt waldischana atwehleja waijadfigo naudu aishdoht. Tad nu darbu atkal no jauna eefahka, bet tas lohti lehni ūf preefschu gabja; uppes dibbens tai weetā bij lohti uswandihtis un purwains palizzis; to nu waijadseja atkal zeetu darriht. Arri ta schilte bij tā apflahdeta, ka bij jauna jataifa. Wehl trihs reises uhdens tunneli eegahsahs, bet katru reis pehz pirmahs wihses uhdeni ispumpaja un zaurumus no wirfus aishahs.

Beidsiht pehz dauds puhlineem un gruhtibahm tunnelis 13. August 1841 nahza tiftahl gattawē, ka wehl atliffa abbās krahta mallās taifht ee-eijamas un isejiamas weetas. 25. Merz 1843 tappa tas darbs pawiffam nobeigts, par drohfschu un derrigu atrahstis un laudihm preefschā bruhkes nodohstis. Brunels tappa no Kehninees pagohdinahstis un par baronu zelts. Pee wiffas tunnela buhwes til ween 6 zilweki bij gallu atraddusch, turprettim pee daschahm tilta buhweschahahm Londonē 40 zilweki un wairahf bohjā gahjuschi. Wifs tas milsu darbs bij maffajis til ween 4 milionus dahlderu.

Brunels, fchi tunnela usbuhwetajs nomirra 1849. gaddā; bet winna wahrds fchi milsu darba labbad paliks arween peeminnā. K. S.

Atbildas.

J. P. — S. D. m. Sawobtu Zuhfu nostumfchonu par katru apmuktota dwehfeli. Bet dseefmā wiffi tee jauno praweeschu jukkumi un neeki nau gaischi israhdanti. No prahtigem pateesi wehl ne weens arri pee Junis ne buhs schaubihts. Gan Deewa ehkas palkschem fir wuhstufchi un wuhstis wehl wiffadi wehji, bet neba graudus, til fehnatas wehfsch zilla. Arri S. l. s draudse sun, kas stahw ralksihts 2. Pecher gr. 2. un 1. Timot. 4.

J. W. — S. Labprahht, bet ne-seet. Zuhfu fshomeiffers taifschu bij fawē lungas arri par to minneto deenu. Un par ohtra firds dohhmahm taifschu nellahfkes jau tā bahrgi spreit. Ohtra ralksis neschanneti mums par gobdu, jo ja pateesi tas latw. jauneklīs tā dohhmajis smalli atbildeht ūf tā Pochtu grafa usajinaschānu. Kas tā grafs un wrahlis eefaitija to par darrāmu, tad labbati buhtu klahies, kad wiskch, tā apfoblihtis, kluffu zeefch, arri taggad, fur nu pretineels dufs sem maurina un isleeschahahs jo nepatiffkama. Subteci mibli to zittu.

J. K. — S. Taisnibu falkohht arri pehz muhsu dohhmahm tahdas pahreelētas Widsemneefu usenzinaschānas un Kursemneefu noswahdeschānas reebj til tad Widsemneefam tā Kursemneefam. Wrahku fahri tā neitprina, brahkus tā rehti nepastubbinahs, kad ūf abbeem schkeesejohht weenam flaudsina preefschā, zil tahlu tas ohtram palksch un zil tahlu schis winnam preefschā. Bet ja arri wahrdi nebji laimigi, nodohms taifschu winneem buhs bijis lads. Tapehz Zuhfu preprahstis labbati lai paleel!

Latw. aw. apgahdatajās.

Latw. Arwischu apgahdatajās: J. W. Sakranowicz.

Wihna pagrabbâ

no

A. Sackensfella, Rihgâ,

Sindera eelâ Nr. 20.

warr dabuht wiffadus wihnus no lehtakahm lihds dahrgakahm sortehm, kâ: Madeira, Sherry, farkanu un baltu Bortwihnu, dseltemu un baltu Franzwihnu, faldus wihnus: Malaga, Muskat, Unguru wihnus, Champagneru no tahm labbakahm sortehm eelfsch wesselahm un pus buttelehm, Franzuschu galda wihnus, farkanohs un baltohs, Burgundera wihnus, Wahzsemmes, Mosel un Heimwihnu, kâ arri daschadus englischu portallus, Konjaku, arafu un gattawus schampagner punschus pee rittigas un laipnigas apdeeneschanas.

apdrohschinaschanas beedriba „Jakor“ Maskawâ,
 pamata kapitals 2,500,000 rubli.

apdrohschina pret uggungrehtu Jelgawâ un tai apgabala uf laufeem: nammus, fabrikus prezes, istabas leetas, ar wahrdu wiffadu tuskamu un nufstamu mantu; pret kruftas srahdi: laukus (druwas) un peenemm arri apdrohschinaschanu uf zilweta dshwibu zaur sawu estahditu agentu

Liccop & Co. Jelgawâ.

Kantors pee tirgus plattscha (Paradeplatz) Feiertaga nammâ.

Optiku prezes

kâ: brilles, rohtu-brilles, paleelinaschanas-glahses, kisheri, operu- un reisotajuglahses un tã jo yr. no **Rathenowas optikas industrijas-anstalles** ir Jelgawâ tikfat pee manim meen dabunamas un wedadawaju tabe paschas wiffkem zen. pirzejem, arshildams labbu apdeeneschanu.

Jelgawâ, paleijas eelâ Nr. 3.

S. Friederichs.

Belgias un Rihgas
rattu smehri

pahrdohd lehti

Liccop & C., Jelgawâ,

kantors pee tirgus plattscha, eevrettim „Zehra“ trahterim, Feiertaga nammâ.

Jann-Auzes muischã ir
weens allus bruhfis
 no Jurgem 1874 uf renti dabujams. Klab-tafas siinas por scho leen ir dabujamas pee Jann-Auzes muischas waldischanas.

Sahrtus

no daschadas wehrtibas peedabwa dshclermeshers **C. Bluhm, Jelgawâ,** ftrihwer eelâ Nr. 32, Pockla nammâ.

Kahposti

wesselas leelas galwas teel uf Pöppfela f. fabrika gruniti pee Jelgawâ schaklahm wahrdohet.

Jflohsefchana

tabe leelabe Maslawas lotterejas, nabageem par labbu noteet, bej nelabdas tablat jelschanas tai **18., 19., 20. un 21. Nowember f. g.**

Lohses,

uf luraabm fribt **1600** winnesu par **84000** rubl., leelatals winneis **25000** rubl. f., ir par **1 rub. 20 kop.** dabunamas Jelgawâ, wates eelâ Nr. 20, pee **Th. Walter.**

Lihgo dseedaschanas = beedribas lohzekei teel subgti 11. Nowember f. g. pulsten 12. fapuhetees Rehtina pee Jelgawâs, stoblas ruhme. **Preelshmeeziba.**

Muischina

pahrdohdama ais masajeem wahrteem uf Schagares leelzella. Klabtalas siinas pee **J. Schablowsky f. Jelgawâ,** lattoku eelâ Nr. 9.

Ewang. kibhoku-beedribas Kursemmes nodalka darra zaur scho wiffkem sinnamu, ka Katribnes eelâ Nr. 13 pee kostera Engelmannu un pee Steffenhagena warr dabuht eesetas **latwiffas jannahs Testamentes ar Dahwida dseefmahm** par **20 kop. f. gabbala.** Testamentes ir masas, tabbataas-formatã.

Rihbeles-stahstu bildes.

Jdohbas Wasel no **C. F. Spittler f. un dabujamas Jelgawâ** pee **Westborna,** jtroiseja Rejhena grabmatu lohfti. **Matka eelfsch kuweho** 35 kop. un eesetas 45 kop. f.

Pee J. W. Steffenhagen un debla Jelgawâ nuwat tappa gattawas un ir turpat kã arri wiffas jittas grabmatu lohdes dabujamas:

Kristus pakkatstaigaschana.

Tschetrãs grabmatãs lateiniski farakhtita

Kempenes Tohna Hammerlein, latwiffki no

H. Blumberg.

Ar Kristus bildi.

Matka 65 kop.

Tschetrbalfigas dseefmas ar nohtehm.

Latweefchu dseedataju beedribahm dahwatas.

Matka 25 kop.

Dseefmas, kas jehimi grabmatã atrohdamas: 1) Keifaru jargi Dewas re.; 2) Buzelker ar wisrohschahm stannahm re.; 3) Krestlums jau pabe temu laishahs re.; 4) Schaisch reh-it rehija re.; 5) Al wal! kã man isehi re.; 6) Duffi fahdi, lehti, hufsi re.; 7) Aughs no Mecs hadyuma re.; 8) Schi ir ta Kungã deet re.; 9) Kam pirmo glahi ractham re.; 10) Zur lahfas ptawas hufitã re.; 11) Pru. ar Dremu, huffas mahas re.; 12) Molares semis, uf to lhi gaidu re.; 13) Uf wiesh, uf mechu jower tew re.; 14) Darbas jerrib, dahdas stungas re.; 15) Kad praftu zellweiti tabu re.; 16) Pa merdeem, pa merdeem, tuc re.; 17) Wahprã eã la punitãich laishahs re.; 18) Wei ta no eija latwiba re.; 19) Duffi fald! duffi fald! re.; 20) Swaigintes nãstintã, deebpu jittumã re.

Kreewu un Wahzeefchu farri pret Franschcem no 1813 lihds 1815. **No S. Reventhal.** 35 kop.

Kluffu brihshu dohmas. **No Andreja Rehtina.** 10 kop.

Stoblasmahzitajs, jeb abduzeywure un dseefnugrabmata. Jaula seemaswehtku dahwana preelsh leelateem un leeteem behrizem **no Fr. Wefon.** 25 kop.

Wezãis ufahrs, jeb: Klabwa laj pufsch raggã. **Stabins if behsama Wahzu-Frantschu** karia **no S. Reventhal.** 15 kop.

Frantschu pirmais dumpis. **No S. Reventhal.** 30 kop.

Kalpu-grahmata ar peejeem kalpu-stahidem un wenu kalpu-fredidiki. **No G. Dauge.** 30 kop.

Kohfchi ipohfchi starrini no tahm trim swaigshem pirmaja leelumã: **Kreewu Keifara Pejtera ta Leelaja, Wahzu Keifara Sabepa, zilweibasdranga.** **Pruhshu Rehtina Wiluma ta Pirmaja.** 15 kop.

Pamahzichana kã flimmus mahjas-lohpus ahtri un wegãt warr pakht un dseedinãht. **No J. Wegner.** (Ar 4 bildehm.) 75 kop.

Baltijas sentohpejs un winna amats. **Pejh Wahzu semmes fainneckã Ferdinand Breit-haupt sentohpibas rãstsem latwiffki farakhtitã** **no S. Blumberg.** **Matka 75 kop.**

Jsha aprakhtichana un stahsti no **Palatinas** jeb **Kaucanas (Zuhdu semmes).** **Ar weenu** **lahrti.** 20 kop.

No Kanãnas jeb Zuhdu-Semmes. **Latweefshceem farakhtibis no S. F. Conradi, Meshohitnes mohzitaja.** 15 kop.

Kursemmes stahstu-grahmata jeb tahdu leetu ipohfichana, kas wehrã leekamas, un Kursemãe notikufschãs, no wezjeem laiskeem lihds muhhi deenãhm. **No R. Schulz.** 30 kop.

Stoblas-dseefmas pee rihã un wãkãra luhzichanas un jittas stoblas wajadãtãbã dseedamas. **Uggãdatãs no E. F. Schönberg.** 7 1/2 kop.

Ufdohschanas uf tahpeit to rehlinãht. **Sarakhtitãs, fãrakhtãs un wejh fabrika falitãs** **no Bankina II. Wisfraktes ftohmestera** un ehrgelneka. 45 kop.

Jsnãhtumi no ufdohschanahm uf tahpeit to rehlinãht, **no Bankina II.** 20 kop.

Basnizas un fkohtlas sinnas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Rahditajs: Sinna. Par ew. lutteru palihdsibas lahdes darbafchanohs 1872. gadda. La Deewa mahzitaja Zahna Parahdsichanas grahmata.

Sinna.

Ji tahm Kurs. mahz. sinodei preekscha listahm mif-
fiones jinrahm isnemmam to: La Kunga Jesus
pawehleschana: "Gita wiffa pasaula un fluddinajeet to
preeka mahzibu wiffai raddibai" irr tai kristigai bas-
nizai dohta ne ween preeksch waijafchanas laikeem, kur
netizzigu spaidischanas winaus dshtu iset no fawa
tehwofscha un zittas mallas few meera mahjoklus melleht,
bet ta irr dohta arri preeksch meera laikeem. Kad
Steppinsch, tas pirmais affins leezineeks ar afmineem
tappa nomehtahs un tee kristitee Jerusalem tappu wai-
jati, tad gan jo ahtrakti tas ewangeliums tappa aisneests
us Samariju, bet atkal jasakka, ka Bahwils un Bar-
nabas fawus miffiones zeklus no Antiokijas ne-usnehma
wis tamdeht, ka tur tappa waijati, bet tapehz, ka tas
fwehts Gars zaur praweeschu mutti to zeklu rahdija
(Ap. d. gr. 13, 2.). Ta tas arri notikka, kad pahweests
Gregors fuhthija Augustinu ar teem 40 muhteem us
Englanti, lai tur nonefs to preezas mahzibu, ta gabja
Winfrids us Bahsemmi un Ansgars us Sweedreem.
La kristiga basniza irr tik atminnejupees fawa fen Deewa
usdohta darba, kad wiinna ar schi gaddu simtena eesah-
kumu jo dedsihi scho dahrgu miffiones leetu irr rohka
nehmuhi. Un kad gan ar behdahm irr jareds, ka weetu
weetahm, kur ta ewangeliuma gaisma fen jau spihd,
dauds firdis fahf atfalt un atfahptees no tahs pirmahs
mihlestibas un ta netizziba aug un grassahs Deewa
draudsihu nomahft, tad atkal ar preeku jareds, ka simts
jaunas weetas zittas mallas tee issalkufchi nahf strau-
mehm pee ta dsihwibas awota, ko teem nonefs un pa-
fluddina, zeklahs draudses un tautu tautas fahf staigahf
ta Kunga gaischuma. Wezzu wezzajahs kristigahs walstis
Girupa tas irr jareds, ka kristigi fahf aismirft, ka ta
Kristus mahziba irr ta dsihwa faite, kas eet pahf tautu
tautahm un tahs weeno us weenu Deewa walstibu,
dauds semmes un semmites leekahs aisgrahbtees no sawahm
tautiflahm zenschanahm, it ka tur buhtu ta muhschiga
pestifchana eekschu un tohp apfaunetas no tahm jaunahm
draudsehm fweeschahs semmes un mallas, kur laudis no
wiswiffadahm tautibahm schelshchanas un rihdischanas
pee mallas atmesdami ka brahti gribb kalpoht tam Wee-
nam Kungam.

Kad nu gribbam runnahf par Leipzigas lutteru mif-
fiones darbu, pee kurra arri muhsu lutteru draudses to
leelako dallibu nemm, tad ar preeku warram sinnoht, ka
schis pagahjis gads irr ar miffiones dahwanahm tik
bagatigi bihis fwehtihis, ka neweens wehl lihds schim.
Preeksch Leipzigas miffiones bij pasneegufchi:

Keleela Salkschu semmite . . . 14,863 dahld.

Bairu lutteri 12,529 "

No Kreewu semmes 11,000 "

Hannoweres 6,000 "

Sweedru semmes 5,000 "

u. t. j. pr., ta ka kohpa bij eenahkufchi 75,910 dahld.
Isdohschanas bij us 70,937 d.

Pee tahm lihdschinnigahm 16 miffiones stazionehm
Indija Tamuku semme peenahza flahf 1 jauna. Darba
flahweja 17 miffionari no Girupas, un 3 peestahs no
jauna flahf. Winneem irr par palihgeem 4 mahzitaji,
4 kandidati, 65 kesteri un 67 zitti basniz kalpi no
pascheem Tamukeem. Skohlu bij 96 un tur strahdaja
125 fkohtmeisteri pee 1954 fkohtlas behrneem. No
paganeem isg. gadda irr kristiti 376 un kristigu zilweku
behrni 322, no zittahm tizzibahm irr par luttereem pa-
liffufchi 97, ta ka nahza flahf 795 un taggadeje
Tamuku kristitu flahf irr 9380, kas dsihwo istaititi
397. weetas.

Kad nu gan warram no firds pateift par to Deewa
palihgu un fwehtibu isg. gadda, tad tomehr japaturra
azjis, ka ta darrama darba wehl dauds. Jaunas sta-
ziones irr jazek, draudses janodalla, Deewa kalpo-
schanas weetas jataifa u. z., ta falkoht tas puhrs
jafataifa, ko tahm jaunahm draudsehm rohka eedoht,
lai tad nu jo prohjam sinn paschas fawu dsihwi weft.

No Kursen. draudsehm pawiffam bij miffiones dah-
wanas isg. g. fanahkufchas 1989 r. 88 kap. (No Kuldig.
apr. 376 r. 89 k., Sehpils 363 r., Dohbeles 267 r.
68 k., Jelgawas 240 r. 42 k., Kandawas 228 r.
40 k., Grobinas 211 r. 22 k., Bauskas 142 r. 11 k.,
Biltenes 113 r. 76 k., Wilnas 46 r. 40 k.) No tahm
119 draudsehm 88 bij dahwanas eesuhthijufchas.

Par ew. lutteru palihdsibas lahdes darbo- schanohs 1872. gadda.

Nu jau irr 14 gaddi, kamehr schi lutteru palihdsi-
bas lahde zaur nelaika Ullanna tehwi Behterburga
tappa zelta (19. April 1859) preeksch wiffahm lutteru

draudsehm Kreewu walsti. Par waldineezi winnai irr ta galwas komiteja Pehterburgâ, kurrâ fehsh 4 lutteru generali, Pehterburgas generalsuperdente, 4 mahzitaji, 1 Keisara fligeladjutants, 2 fshoblu direktori un 1 no kaufmanneem; winnai palihdsi strahdaht 22 aprinku komitejas, kurras puffi no wiffahm draudses eenahfuschahm mihlestibas dahwanahm eesuhtha galwas komitejai un to ohtru puffi ja gribb warr isleetahht preeksch sawahm paschu wajadfibahm. Schihs apr. komitejas atkal strahda ar dauds palihgu komitejahm. Zif swehtigi tas irr, kad arri schahdâs palihdsibas leetâs kahrtiga fanemshana un isdallisshana eewesta, to reds it gaischi, kad usluhko, ko wiffu schi muhsu leela lutteru basnizas lahde spehjuji schinnis 14 gaddôs pastrahdaht pee muhsu lutteru brachteem tizzibas wajadfibas un basnizbushshanas uslohpshana. Dauds dauds labba irr spehts darriht teem tizzibas beedreem, kas iskaisiti masôs pulzinôs pa tahlu dshiku Kreewu semmi dshwo, bet tee swehtigi un swehtiti darbi irr tapat sneegufshees par wiffahm puffehm, kur lutteri mahjo un kuru garrigahm wajadfibahm palihdsibas wajadseja. Sinnams atleekahs wehl ar ween dauds to dedsihu wajadsihu un ne kad ne buhs tas laiks, kur ta kristiga mihlestiba buhs bes darba paliklusi, bet irr tomehr leels preeks atskattitees arri us weenu gadda gahjumu, kurrâ ta Kunga schehlastiba dewusi dauds labba pastrahdaht un dauds firschu nopushshanahs un affaras kluffinaht. Un jo wairahk wiffi lutteru draudses lohzehti kâ dshwi strahdneeki dallibu nems pee schi darba, jo redsami tas darba gahjums fekmesees; ta dshwa tizziba newarr zittadi, ka plaukt mihlestibas darba angôs.

Kad nekaitam klahht tahs summas, kas preeksch ihpaschahm, jau isdarrishshana stahwofschahm buhwehm un wajadfibahm wehl gull galwas un aprinku komitejas, un atskaitam arri tahs intresses un parahdu atmakfashshanas, kas isg. gaddâ peenahza klahht, tad tahs skaidras dahwanas, kas 1872. gaddâ pa wiffahm lutteru draudsehm bij salassijuschahs, bij kophâ 42,808 r. 46 kap., prohti pee galwas komitejas 20,906 r. 99 k., Baltijas gub. apr. komitej. 10,786 r. 23 k., pa wiff. zittahm apr. komitejahm 11,115 r. 24 k.

(Pee Pehterburgas lutteru nammeem ween tappa preeksch galwas komitejas salassiti 5702 r.)

A. Stary tahm daschadahm palihdsibahm, ko galwas komiteja isg. gaddâ warreja pasneegt, peeminnam tē, kâ

- 1) 10 draudsehm preeksch basnizehku usbuhwehm un fataisshshanaht tappa dohti 7822 r.
Preeksch jaunâs lutteru basnizas Pehterburgâ, kur dahwanas us to jau gaddeem krahj, un bij ihpaschi preeksch tam galwas komitejai eesuhhtitas, preeksch ta jau pa leelai puffei isdarrita darba tappa ismakfati 16340 r.

(Stary tahm basnizahm, kas zaur palihdsi. lahdes laipnibu warreja tapt jauki aplohptas, peeminnam arri Luttrianu basnizu Kursemmē, preeksch kurras tappa leeneti 2122 rubl., ko Krohnis amakfa.)

- 2) 12 weetâs tappa par to gahdahts, ka draudsehm buhtu sawi mahzitaji, makfaja lohni un pasneedsa zetta naudu, ka tee, kas iskaisiti pa tahlahm gubernahm, warr tapt apmekleti un garrigi aplohpti 4045 r.

- 3) 18 weetâs warreja gahdaht un palihdseht pee fshohlotaju seminareem, fshoblu zelschahm un ustureschahm, fshohlmeisteru lohnehm un fshoblu wajadfibahm 7953 r.

Preeksch Sahmu fallas lutteru fshohlahm bij ihpaschas dahwanas fanahfuschas 5350 rubl. (Pehterburgâ ween 3500 r.)

- 4) Garrigas grahmatas tappa isdallitas nabaga lutteru draudses Kreewijâ 59 r.

- 5) Weenai draudsei apgahdaja altara bildi, 2 draudsehm altara rikhus 234 r. u. w. dauds zittas palihdsibas.

B. Bes tam nu wehl tahs 22 aprinku komitejas, ar tahm dahwanahm, kas winnahm pee rohkas bij, palihdsija atkal katra sawa apgabbala wajadfibas.

- 1) Jelgawas apr. komiteja, preeksch Pleskawas draudses, Bonewesch, Schadowas, Bonemunas, Bonedelas, Keistattes, preeksch lutteree Siberijâ, grahmatas us Kreewu semmi, Sahmu fshohlahm, Schemakas draudses, kas zaur to semmes trihzeschahu isklidhinata u. z. kophâ 2158 r.

- 2) Leepajas apr. komiteja palihdsija Skohdâ pee basnizas, fshohlas un mahzitaja muischas ar 281 r., Zelschas basnizas 500 r., Bonedelai 40 r., Krottina, Gahrda ar 51 r., Sahmu fshohlahm, Siberijas luttereem u. z. kophâ ar 913 r.

- 3) Jehlabstattes apr. komiteja Illukstes fshohlai 75 r. Bonedelai u. z.

- 4) Rihgas apr. komiteja Dubbuldu basnizai 100 r., triadibas basn. pee farkan daugawas nogulditus 5967 r.

- 5) Widsemmes apr. komit. preeksch Dinaburgas (50 r.) Pleskawas (150 r.) un Luzinas (25 r.) basnizahm, preeksch Derewo Dubbuldu basniz bushshanas 250 r., Pernigel mahzitajam atlihdshinašshanu ar 209 r., preeksch lutteru aplohpschshanas Rihgas karia lasaretē 100 r.

- 6) Tehrpattas apr. kom. preeksch Gdowas un Tschornas fshohlas 250 r., Gutmansbach 250 r., Siberijas luttereem, u. z.

7) Jggauuu s. apr. kom. Isaka dr. mahzitajam lohnē 200 r., Emmaškā 250 r., Kestereem turpat 15 un 50 r., Kusafokšā 40 r. u. z.

8) Mehweles apr. kom. Zahnu basnizai 300 r., Sahmu ffohlahm 100 r., zittahm nabagahm ffohlahm 200 r.

9) Narwas apr. kom. Zamburgas, Gdowas un Narwas ffohlahm 250 r.

10) Wiknas apr. kom. ffohlahm Tscholā 200 r., Keidanōs, Giragolā, Bernazkā u. z. fohpā 450 r.

Grass Tolstoi, dsimtkungs Mogilewas gubernā uf fawahm fahsahm dahwinaja latweefchu luttere kolonijai Gradinowkā 20 deffetinas semmes, lai buhwe basnizinu un ffohlu. Kolonisti peewedda wiffu buhwmateriali, bet fur to buhweš naidu nemt? Te nu palihdsibas lahde dahwinaja 200 r. un makfa arri wehl uf 3 gaddi ffohlmeisteram Gibbeik f. to lohni ar 200 r., Keidanōs un Giragolās Kestereem palihdsibu ar 50 r.

11) Pehterburgas, 12) Maslawas, 13) Kijewas, 14) Odeffas, 15) Sahmu, 16) Tiflis, 17) Karkowas, 18) Smolenskās, 19) Nikolajewas, 20) Tarutinas, 21) Irkuzkās, 22) Kasanas apr. komitejas wiffas pee tam palihdsija, ka pawiffam 156 weetas warreja palihdsibas pafneegt (starp tahm 48 ffohlas buhschanas leetas).

Tā tad azzis mettoht atpaffat uf 1872. g. darba gahjumu irr gan dauds par ko Deewam pateikt, bet atleek wehl arri dauds darba. Tas Kungs lai pagreesch tahs firdis un tahs rohkas, lai winfch mums wiffceem dohd faredseht un nojehgt, fur wehl Jerusalemes muhri gull pohštā un irr jastiprina. „Gita ap Zianu un metteetes ap winnu, flaitait winnas tohrnus, leezeet firdigi wehrā winnas muhrus, ismeklejeet winnas augstus namnus, ka Zuhš to teem pehznahtameem warreet isteikt. Jo fchis Deews irr muhsu Deews muhschigi muhscham.“ (Dabw. ds. 48, 13—15.)

Jelgawas apr. komiteja peepalihds. lahdes no 1. Juli — 1. Oktober 1873 fanehma dahwanas: no Keistates 6 r., Talsu dr. 18 r., Blihdenes 50 r. 32 f., Samnari 20 r., Birses dr. 19 r., Jaun-Atzes 9 r., Kalnamuifchas 33 r., 61¹/₂ kap. un preefch Nischkawas Siberijā 10 r., Tulfuma latw. dr. 7 r. un wahz. dr. 25 r., Dalbes dr. 8 r.

No Jelg. apr. kom. puffes.

Ta Deewa mahzitaja Zahna Parahdischanas grahmata.

Trefchahs parahdischanas gals.

septita basuhne.

11, 14—19.

Tee wahrdi 11, 14. tas ohts wai irr nohst, un redsi tas trefchais wai nahf driht, nepeederr pee tahs

parahdischanas no ta pagalmja un teem diwi leezinee-keem, jo fchi parahdischana apfihme tahdus laikus, kas notikka preefch festas basuhnes; jo mehs pirmit efam rahdijufchi, ka ta peehta un festa basuhne flaneja pehz tahs pirmas augfchamzelschanas un tahs 1000 gadu walstibas, bet tee diwi leezineeeki mahzija un tape nofauti preefch tahs pirmas augfchamzelschanas. Tapehz tee mineti wahrdi 11, 14. tā irr jafaproht, ka ar teem Zahnis atkal grib usnemt to parahdischanu no tahm basuhnehm, ko winfch 9, 20. bij atstahjis.

g) septita basuhne jeb trefchais wai. 11, 15—19. ta septita basuhne mums rahda pehz 10. 6—7. to galu, kad wairs laiks nebuhs un tas Deewa noflepums taps pabeigts-peepildihts, tapehz wina fihmejahs uf to pastara deenu, furā nahks ta ahtra augfchamzelschana, furā wif mirufchi zelfees, un ta pastara fohdiba (18.) Breefch tam dsird Zahnis atkal flawas dieefmas debefis. Tahs pafaules walstibas muhsu Kungam un wina Kristum Knuifcham, un tas waldis muhschigi muhscham un tee 24 wezajee krita pee semes, fajidami: Mehs tew pateizam, Kungs Deews, wifu warenais, kas ir un bija un nahf, ka tu tamw leelu fpehku efi eedabujis un walidjis un tee landis ir eedufmojufchees u. t. pr. 15—18. Tee pafaules eedfihwotaji zaur to festu basuhni wehl nitnaki palikufchi, fewim bij to beidsamo fohdibu fagatawojufchi. Ta pastara fohdiba tā tohp apfihmeta 19. pantā: tas Deewa nams debesi tape atwehrtis, usnemt tohs swehtus un tas deribas fchkirts tape redsehts, nolaischotees wirs semes, kas fihmejahs uf to jaunu Jerusalemi, kas nokahpa no debefis, par ko fl. 21ā nod., bet uf teem besdeewigeem kriht sibenai, pehfoni un semes trihzeschana un krusa, 19., kas winus un to wezo semi nomaita, ka pehz pirmas debefis un pirmas semes fufchanas nahktu jauna debefis un jauna seme. 21, 1. par pastaru fohdibu flaidraka parahdischana 20, 11—15.

4. Ko mahzamees no tahs basuhnu parahdischanas?

Ta basuhnu parahdischana fchkirahs uf diwi dakahm: tahs fchetri pirmas basuhnes ir fohdibas, kas noteek preefch ta swehra uswarefchanas un pirmas augfchamzelschanas, kas fchai parahdischana pawifam netohp mineta; tahs trihs beidsamas basuhnes ir fohdibas, kas noteek pehz tahs pirmas augfchamzelschanas un tahs 1000 gadu walstibas, lihds pastarai deenai. Ta septin seegela parahdischana aridfan fchkirahs uf diwi dakahm: tee pirmee fefchi seegeli apfihme tohs laikus lihds tai pirmai augfchamzelschana; tas septitais seegelis fihmejahs uf tahm pastarahm fohdibahm, bet tahs wehl flaidri netohp parahditas; flaidraki winas parahda peehta lihds septitai basuhnei. Bet uf wifu to faru starp pafaules fpehka un Deewa walstibas kriht flaidraks

gaischumš no tahm ihpafschahm parahdischanahm, tapat tahm, ko mehš jau ešam apluhkojušchi 11. nod. 1—13 pantā, kà aridsan tahm, kas mums wehl preekschā. Jo wairaf us galu, jo flaidrakas paleel tahš parahdischanas. Septina seegela parahdischanas eefahkumā Jahnim wehl stahw preeksch azihm ta laiziga Rohma; bet us preekschu ta no wina azihm suhd un septinau basuhnu parahdischanā jau wifa pafaule, kà kà bijusi no eefahkuma un paliks lihds galam, stahw preeksch ta redsetaja garigahm azihm.

No tahm septinau basuhnu fohdibahm mehš mahzamees, kà wifas mohlas, kas nahk par pafauli, ir preekschsihmes tai pastarai fohdibai un noteel pafaules grehkeem un eenaidam pret Deewa walstibu un wina fwehteem par atreebschanu. — Pee tahš fohdibas aridsan welnam un wina engeleem japeepalihds.

IV.

Ihpafschas parahdischanas.

11, 1—14.

a. Peekta parahdischana

no tahš feewas un ta puhka.

12, 1—17.

1. Wisōš praweeschōš un apustulōš ta lauliba ir sime no tahš draudses, kas irr starp ta Kunga un tahš draudses. Jahnis reds to pagohdinatu draudsi debesis Deewa glihtumā: feewu apgehrtu ar fauli, to Deewa spohschumu, pa kahjahm winai tas mehnes, kas ar fawu nepastahwigu gaismu lihdsinajahs us pafaules gudribu; galwā krohnis ar 12 swaigsnehm, teem 12 apustuleem. 1. Pehz tam Jahna azihm parahdahs aishajufchi notikumi: ta feewa bij gruhra un brehza behrnu fahpēs 2; jo no tahš draudses peedsimis Deewa dehls, kas tapehz ir dehwehts feewas fehla jeb zilweka dehls. Zitā sime debesis Jahnis redsa leelu farlanu puhki, to welnu, to wezo tšchuhflu, ar septini galwahm un septini lehnina zepurehm, kas apsihme wina waldischanu par tahm blehnahm eeksch debes-lectahm Ghwes. 6, 12. t. i. teem engeleem, prohti to debes swaigsnu trescho datu, ko wina aste fewim palak wilkdama meta us semi, tee besmiht ragi apsihme to spehlu, kas winam eedohts par pafauli zaur zilweku peewilschanu. Winsch stahw tahš feewas preekschā gribedams to behrnu apesh, ko wina dsemdehs, (3—4) jo winsch fina, kà tas behrns winam to spehlu panems, un wisus paganus ganis ar dselles rihksti (Dahw. ds. gr. 2, 9.) (5) Bet tas behrns, kad winsch peedsuma, tape aistrants pee Deewa un wina gohda krehfla (Kristus

uskahpschana debesis pee Deewa, ta Tehwa labas rohkas) un ta feewa behdja us tuffnesi, kur winai no Deewa fataisita weeta, kur ta taptu ustureta 1260 deenas; kamehr tas fwehts pilsehts tohp famihts no paganeem (fl. 11, 2.) tai draudsei jaturahs paslehtai schihs pafaules tuffnesi. 5—6. Kad tas behrns bij eenemis to debesi, tad debesis zehlahs karfch; tas leelkungs par teem engefa kara-spehkeem, Mikelis karoja pret to puhki un to nogahsa no debes us semi. 7—9. Tapehz debes atstaneja no preeka-dseemahm: tagad ta pestischana un tas spehls un ta walstiba muhsu Deewam un ta wara wina Kristum ir kwiifi; jo muhsu brahtu (to zilweku) apfuhdsetajs (fl. Thjaba gr. 1, 9—2, 5.) ir nomests, kas tohs apfuhdseja preeksch muhsu Deewa deenā un nakti (jo kas apfuhdsehs Deewa isredsetas? Deews ir kas taifno. Rohm. 8, 33.) Un tee winu ir uswarejufchi zaur ta jehra afini un zaur fawu leezibas wahrdu, un tee fawu dsihwibu nau mihlejušchi lihds nahwei. Tapehz preezajatees, juhs debesis un kas tur eekschā dsihwo! Wai teem, kas semes un juhras wirsū dsihwo; jo tas wels pee jums ir nonahzis, turedams leelu dusmibu, sinadams, kà tam mas laika ir, 10—12; jo no debesim fawā laikā nokahps tas kungs un aridsan usnems to walstibu wirf semes, kà debesis. Semē nomests tas puhkis waijaja to feewu, un tai ehrgla spahrni tapa dohti, kà ta fkehja us tuffnesi, kur wina tapa ustureta laiku un diwi laikus un pufs laiku (= 3¹/₂ laikus = 42 mehneschus = 1260 deenas) no tahš tšchuhfka waiga, 13—14. Bet ta tšchuhfka no fawas mutes islaida uhdēni kà upi feewai palak, kà ta taptu zaur to upi nonesta; bet ta seme (faufums) nahza feewai palihgā un aprija to upi. Uhdens ir ktee pagani, kas to fwehto pilsehtu famin un pret to draudsi karo, bet ta seme ir gudro kristigo tantu walstibas, kas ar faweem likumeem to kristigu draudsi aistahw un farga (Par uhdēni jeb juhru un semi fl. flaidraku pamahzischanu 13ā nod.) 15—16. Pehz teem 3¹/₂ laikeem jeb 1260 deenahm zelfees atkal bahrgalas deenas, kurās tam welnam buhs eedohts leelaks spehls to draudsi waijajt ar to swehru no ta besdibena, 17, 8. kas waldis 3¹/₂ deenas. — Schinis pehdigōš laikōš tas leelakais pulks no kristiteem atgresees no Deewa un padohsees tam welnam, (2. Tim. 2, 3.) bet ar teem atlikufcheem no ta feewas dsimuma (no tahš draudses) kas Deewa haufstus tur un kam Jesus Kristus leeziba ir, tas puhkis tad eedusmojees no-ees karoht. 17. Par wisu to laiku ta feewa tohp ustureta tuffnesi, kà istumta no pafaules, kurā walda tas wels, lai aridsan kristigu walstu likumi to farga pret paganu trafochanu, kamehr us teem beidsameem laikeem tas eenais paleel jo niknaks. Par to mahzamees festā parahdischanā.

(us preekschu weht.)

Latw. Awischu apghadatajs: J. W. Sakranowicz.

No zensures atwehlehts. Rihgā, 26. Oktober 1873.

Druckahs pee J. W. Steffenhagen un dehla.